

Jędrzejów, dn. 10.12.2021r.

Opis systemu kontroli wewnętrznej w Świętokrzyskim Banku Spółdzielczym w Jędrzejowie

System kontroli wewnętrznej obowiązujący w Świętokrzyskim Banku Spółdzielczym w Jędrzejowie zorganizowany jest na trzech niezależnych i wzajemnie uzupełniających się poziomach, zgodnie z treścią § 3 ust. 1 *Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Rozwoju Regionalnego z dnia 8 czerwca 2021r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach* (Dz. U. 2021, poz. 1045). Obejmuje on swoim zakresem wszystkie komórki organizacyjne Banku, a także dostosowany jest do skali działalności Banku oraz stopnia podejmowanego ryzyka.

Do głównych celów systemu kontroli wewnętrznej należy zapewnienie:

- skuteczności i efektywności działania Banku,
- wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
- przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
- zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

Nadzór nad systemem kontroli sprawuje Rada Nadzorcza przy pomocy Komitetu Audytu oraz Zarząd Banku.

Rada Nadzorcza sprawuje ogólny nadzór w zakresie kontroli wewnętrznej. Rada Nadzorcza dokonuje oceny wyników kontroli wewnętrznej w oparciu o otrzymane informacje i sprawozdania z kontroli. Rada Nadzorcza dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz oceny efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności.

W ramach zapewniania przez system kontroli wewnętrznej przestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych, Rada Nadzorcza:

- nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
- zatwierdza politykę zgodności Banku i nadzoruje jej przestrzeganie,
- co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank.

W ramach nadzoru nad działalnością Banku Rada Nadzorcza monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w oparciu o informacje uzyskane od Stanowiska do spraw zgodności i kontroli wewnętrznej oraz Zarządu Banku.

Komitet Audytu jest niezależną komórką Rady Nadzorczej Banku. Celem Komitetu Audytu jest wspieranie działania Rady Nadzorczej Banku poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej zorganizowany jest na trzech niezależnych poziomach:

1. Poziom I to funkcja zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej Banku – **funkcja kontroli** sprawowana przez Dyrektorów /Kierowników poszczególnych Jednostek/ komórek organizacyjnych Banku oraz wyznaczonych pracowników Banku

Celem kontroli realizowanej na Poziomie I jest zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych. Kontrola ta obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji. Kontrola sprawowana jest w zakresie jakości i poprawności wykonywanych czynności przez każdego pracownika oraz dodatkowo przez osoby z nim współpracujące i jego bezpośredniego przełożonego (kontrola na „drugą rękę”) oraz wszystkie osoby, którym czynności kontrolne wyznaczono w zakresach obowiązków.

2. Poziom II to przede wszystkim **Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej** oraz inne stanowiska/ komórki organizacyjne w strukturach Banku, niezależne od procesu zarządzania ryzykiem na Poziomie I;

Kontrola realizowana na Poziomie II to czynności kontrolne realizowane przez specjalnie dedykowane do tego stanowiska lub komórki organizacyjne Banku, w tym w szczególności Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, którego podstawowym zadaniem jest realizacja zadań z zakresu kontroli wewnętrznej w Banku niezależnie od zarządzania ryzykiem i kontroli wykonywanych na Poziomie I, z zachowaniem zasady ograniczenia konfliktu interesów w realizacji czynności kontrolnych. Kontrola ma charakter ciągły i kompleksowy. Celem kontroli realizowanej na Poziomie II jest ocena skuteczności mechanizmów kontrolnych na Poziomie I i Poziomie II oraz ocena prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w działalności Banku. W strukturach Banku działają adekwatne mechanizmy zapewniające niezależność komórki do spraw zgodności.

Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej ma zagwarantowaną niezależność, poprzez usytuowanie w strukturze organizacyjnej, bezpośredni dostęp do Zarządu Banku i Rady Nadzorczej oraz do dokumentów, informacji, systemów informatycznych niezbędnych do wykonywania czynności kontrolnych. Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej w strukturze organizacyjnej Banku podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu Banku.

Do obowiązków pracownika zatrudnionego na Stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej należy m.in.:

1. Identyfikacja i monitorowanie ryzyka braku zgodności, poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz wyników wewnętrznych postępowań wyjaśniających, w tym na podstawie analizy rejestru reklamacji;
2. Dokonywanie oceny ryzyka braku zgodności, pomiar lub szacowanie tego ryzyka, w tym ocena ryzyka braku zgodności w związku z wprowadzaniem nowych produktów, angażowaniem się Banku w nowe rodzaje działalności;
3. Projektowanie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontrolnych;

4. Raportowanie w zakresie oceny efektywności, adekwatności i skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem oraz funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej;
5. Przygotowywanie raportów z ryzyka braku zgodności w ramach systemu informacji zarządczej, adresowanych do Zarządu i Rady Nadzorczej;
6. Działania na rzecz zapewnienia zgodności działań Banku z prawem oraz przyjętymi standardami postępowania;
7. Opracowywanie projektów regulacji wewnętrznych normujących działanie systemu kontroli wewnętrznej w Banku;
8. Przeprowadzanie w jednostkach i komórkach organizacyjnych Banku kontroli planowanych oraz doraźnych obejmujących:
  - a) zgodność działania z przyjętą polityką Banku, planami, procedurami, przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi, a także zasadami zarządzania ryzykiem w Banku,
  - b) ocenę prawidłowości realizowanych zadań, sprawności organizacyjnej, celowości, gospodarności i rzetelności działania oraz wiarygodności sporządzanych informacji,
9. Przeprowadzanie weryfikacji bieżącej pionowej oraz testowania pionowego w zakresie działań II linii obrony;
10. Identyfikowanie nieprawidłowości, ustalanie ich przyczyn i następstw oraz osób za nie odpowiedzialnych;
11. Koordynowanie wszystkich prac związanych z przeprowadzaniem kontroli wewnętrznych (weryfikacji i testowania) w Banku, a w szczególności:
  - a) współpraca z kierownikami i ewentualnie wyznaczonymi pracownikami jednostek w zakresie planowania i przeprowadzania kontroli oraz postępowania pokontrolnego,
  - b) organizowanie szkoleń dotyczących przeprowadzania kontroli wewnętrznej,
  - c) monitorowanie przestrzegania terminów sporządzania planów kontroli i wydawania zaleceń pokontrolnych,
  - d) sporządzanie sprawozdań dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej z przebiegu zrealizowanych kontroli wewnętrznych,
  - e) przedstawianie wyników kontroli Zarządowi i Radzie Nadzorczej Banku oraz przygotowywanie materiałów na potrzeby dokonania przez Organy Banku oceny systemu kontroli wewnętrznej,
  - f) współpraca z podmiotami zewnętrznymi w zakresie przeprowadzania kontroli oraz postępowania pokontrolnego,
  - g) analiza protokołów z inspekcji dokonywanych przez KNF, Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, Departament Zgodności BPS S.A., PIP, ZUS, US oraz wydanych zaleceń,
17. Monitorowanie wykonania wydanych zaleceń pokontrolnych, w tym przez organy nadzoru oraz przedstawianie Zarządowi Banku informacji na temat sposobu i stopnia ich realizacji.

18. Projektowanie matrycy funkcji kontroli.

Kontrola wewnętrzna w Świętokrzyskim Banku Spółdzielczym w Jędrzejowie na poziomie I i II realizowana jest na podstawie matrycy funkcji kontroli, która stanowi opis powiązania celów, o których mowa w art. 9c ust. 1 ustawy Prawo bankowe, z procesami w działalności Banku, które przez Bank zostały uznane za istotne oraz kluczowymi mechanizmami kontrolnymi i niezależnym monitorowaniem (weryfikacją lub testowaniem) przestrzegania tych mechanizmów kontrolnych. Matryca funkcji kontroli Świętokrzyskiego Banku Spółdzielczego w Jędrzejowie, będąca również planem kontroli wewnętrznej aktualizowana jest w okresach co najmniej rocznych i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą.

3. Poziom III to funkcja **audytu wewnętrznego** realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Kontrola realizowana na Poziomie III to funkcja audytu wewnętrznego (audyt wewnętrzny) realizowana przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, która ma za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Uczestników i Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Audyt wewnętrzny ocenia zarówno zaprojektowanie jak i efektywność kontroli realizowanych na Poziomie I i II, a także ocenia skuteczność i adekwatność systemu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza dokonuje corocznej **oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej** w zakresie I i II linii obrony na podstawie przedłożonych informacji przez Komitet Audytu, Zarząd Banku, Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej, ustaleń dokonanych przez biegłego rewidenta oraz ustaleń wynikających z czynności nadzorczych wykonywanych przez uprawnione do tego instytucje (np. KNF, UOKiK). Dokonując oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku Rada Nadzorcza uwzględnia następujące kryteria oceny ustanowione przez Zarząd Banku na I i II linii obrony:

- Wyniki kontroli/ przeglądów/ audytów SSOZ i audytów/ inspekcji zewnętrznych realizowanych przez komórki wewnętrzne i zewnętrzne Banku;
- Realizację zaleceń poaudytowych oraz zaleceń wynikających z ocen zewnętrznych, testowania pionowego i poziomego oraz zaleceń sformułowanych w wyniku inspekcji KNF;
- Realizację celów strategicznych Banku;
- Realizację planu finansowego Banku;
- Osiągnięcie wskaźników określonych w Umowie SSOZ BPS;
- Materializację ryzyka reputacji;
- Straty operacyjne;
- Limity wewnętrzne;
- Skargi Klientów do KNF;

Świętokrzyski Bank Spółdzielczy

w Jędrzejowie

Grupa BPS

– Skargi Klientów wpływające do banku

W procesie oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej Rada Nadzorcza wykorzystuje również mierniki realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

*Rada Nadzorcza
Świętokrzyskiego Banku Spółdzielczego
w Jędrzejowie*

Sekretarz
Rady Nadzorczej
Barbara Wojciechowska

Przewodniczący
Rady Nadzorczej
Jerzy Tutaj